ОКТЯБРЬ
22
воскресенье
1939 он
№ 245 (2945)
Сэн 10 мунгэ

БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

БУРЯТ-МОНГОЛ ҮНЭН

ВКП(б)-эйн Б-М. Обкомой ба БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй ОРГАН.

Партийна организацинууд ба ажахын хүтэлбэри

Партиин XVIII съезд дээрэ абтаһан, ВКП(б)-эйн устав хадаа үйлэдбэри дээрэ партийна эхин организацинуудай үүргые шандадхаба. Хэнэйшье мэдэһээр, устав болоол предприятинуудай администрацинуудай ажал ябуулгые контрольдохо эрхые үйлэдбэриин партийна организацинуудта олгоно. Энэ контроль хадаа ажахын аппарадые һалгэлгэ ба дээрээ нэгэ мэдэлтэй байха ябадалые һуладхалгы яабашье харааланагүй, харин энэ хадаа ажахын хэрэгтэ хабаарлсанагүйн позициһээ, большевигуудта харша позициһээ эрид арсалгые хараалана.

Нүхэр Сталин болбол партийна-политическэ хүдэлмэриие ажахын хүдэлмэринүүдтэй зохилдуулан ябуулга шадаха ябадалда һургана, юуб гэхэдэ, практика дээрээ, бодото байдалдаа политика ба ажахы таһарашагүй байна. 1937 ондо ВКП(б)-эйн ЦК-гэй февральска-мартовска пленум дээрэ нүхэр Сталин иимэ һанууліа хээ һэн:

«Манай практическа хүдэлмэридэ ажахые политикэһээ таһаһаха, политическэ хүдэлмэриие эрхин мартажа ажахын хүдэлмэриие шангадхаха гү, али, тэрээнээл, адали ажахын хүдэлмэриие эрхин мартажа политическэ хүдэлмэриие шангадхаха гэжэ хэн һанадаг байнаб,—тэрэ хадаа заатагүй мухардалгада орохо байна».

Предприятинуудай администрацинуудай ажал ябуулгые партийна организацинуудай контрольдодо эрхэ хадаа массова-политическэ хүдэлмэриие ажахын хүдэлмэринүүдэй зохилдуулан табиха тодорхой форма гээшэ, эгээл энэ зохилдуулан табилгада—большевистскэ хүтэлбэриин сталинска стиль байна.

Манай партийна организацинууд хадаа ажахын хэрэгүүдэй байдалай түлөө хододоо харюусадаг байгаа, тэдэнэй ажуусхэ табиянь нэгэ социалистическэ байгуулалтын нимжалта бүхэндэ харагдана. Тиимэшье, партиин XVIII съездын шийдхэбэри хадаа промфинпланай дүүргэлтын түлөө, үйлэдбэриин үргалтын түлөө партийна организацинуудай харюусалгые үйлай ехэ хэмжээгээр дээшэлүүлэ гэжэ зарим газарта мүнөө болбор үшөө ойлгоогүй байна. Мазай зарим партийна худэлмэрилэ.шэд хадаа регистратурай, сигнализаторай түхэлдэ үлөө байһаар зандаа. Партийна организаци бүхэн, коммунист бүхэн, партийна бэшэ нүхэр бүхэн хадаа хэрэээ алдагдал, алдуунууд, дутуу дундануудые гү, эли тэдэнэй гарха ашуулые хараа, энээн тухай сигнализировахаха, дээрээ байһан партийна, ажахын органуудта хандаха уялгатайнь мэдээжэ. ВКП(б)-эйн ЦК үүртэр, ямаршье партийна инстанцида ямаршье асуудал ба мэдүүлэгэй гээр хандаха эрхэ партиин член бүридэ олгогдоно. Тиимэ, цехтэ, завод дээрэ таарахагүй байдалые харагнан аад, зарим заводской партиина худэлмэригдэшэд болбол, хэрбээ тэдэнэр «доклад дуулаа», «резолюцидэ тодалээ», «райкомые информировалаа», «сигнализировалаа» гэжэ, өөрынгөө миссиие дүүрэһэн гэжэ тоолодог байна. Энэ хадаа маш олон нүхэдэй хэлэн дээрэ—«асуудал табиха»—гэжэ нэрэтэй. Тиимэд асуудалые гансал табиха гэшэ, харин тэдэнэй дүүргэлтые шалгаха баһа хэрэгтэй байна! Контролиин эрхэ хадаа партийна организацинуудай зүгһөө ажахын кадрануудта тухалажа хүүлхэ зэсэг гээшэ. Үйлэдбэриин бүхы организмые һайн мэдэх байһан партийна организацинууд болбол гарһан шэнэ үзэгдэлнүүдые, — стахановска хүдэлмэриие үргэдхэхэ үрэгэй процессэй эдэраа һаань, тэрэниие саашань ажуулхэ хэрэгтэй, али ямар нэгэн участок дээрэ гээгдэлэй гаһоо һаань, тэрэниие шадамгайлаар зайлуулаха хэрэгтэй,—саг бүрынь хаража шадаха ба харахаһые ёһотой.

Тиимэнүүд мүн бусад ондоо худэлмэринүүдтэшье, контролиин эрхэ хадаа гансал сигнализировалаха гээшэ, мүн һуури дээрэнь бодото шалгалга хэхэ ябадалые түйлаха партийна организацинуудта хэрэгтэй.

Ажахын хүдэлмэринүүдые хүлэбэриилэхэ партийна хүтэлбэриин шанар хадаа ажахын бодото байдалда партийна хүдэлмэриилэгшэд али зэргээр оролсоноб, тэрээнэй һайн ба муу талые хэрмэдэнэб, тэрэнһээ дулдыдаха байна. Техническэ ба ажахын асуудалнуудта зарим партийна худэлмэриилэгшэдэй хайша хэрэгээр хандадаг ябадал хадаа дайсанай туһада байгаа гэжэ ВКП(б)-эйн XVIII съезд дээрэ нүхэр Жадановай заһан тухай мартангүй, партийна хүтэлбэриилэгшэд болбол предприятинуудай бүхы хэрэгүүдтэ компетентнэ байха, техникын ба экономикын асуудалнуудые мэдэхэ байха ёһотой.

Тиибэ ябашье, үшөө зарим партийна худэлмэриилэгшэд хадаа үйлэдбэриин байдал тухай хүсэд мэдэхэгүй байжа байдаг, иимэ партийна худэлмэриилэгшэдтэ худэлмэриин таһалдал хадаа гэнэтэ толгой дээрэнь, саһандал адали, унадаг байна.

Партийна-политическэ худэлмэриие һуладхалга, ажахын хэрэгүүдтэ партийна организацинуудай анхаралые һуладхалга хадаа эдэ участогууд дээрэ гээгдэлэй болохо ябадалда зайлашагүй хүргэхэ байна. Энээниие урда металлургиин жэшээ дээрэ хаража болохо байна. Хэдэн олон металлургическэ заводуудай планаа дүүргээгүй ябадал хадаа хара металлургиин наркомадай зүгһөө хүтэлбэриин тон дутамаг байһанай ба партиин Днепропетровско ба Сталинска обкомуудай зүгһөө партийна хүтэлбэриин һуладаһанай результат гээшэ. Эдэ обкомууд манай хара металлургиин урда байгаа зорилгонуудые шиидхэлгэдэ бүхыхэмжээгээрэнь туналахаар, массова-политическэ худэлмэриие эмхидхэхэ ба администрациин ажал ябуулгада бодото контроль табиха талаар металлургиин эхин партийна организацинуудта туналаагүй. Эдэ обкомууд болбол цехэнүүд ба агрегадууд, домнануул ба мартенануул дээрэ партийна хүсэнүүдые зүбөөр табиха тухай гансал һаналаа табягүй бэшэ, харин эдэ хүсэнүүд ямараар табигданхайб гэжэ мэдэхэгүй байна. Завод ямараар ажалланаб, тэрэнэй хүнүүд яажа байнаб гэжэ мэдэхэгүй партийна худэлмэриилэгшэд хадаа промфинпланиие дүүргэхын түлөө тэмсэлдэ ажахынхидта реальна туһаламжа үзүүлжэ ба тэдэниие хүтэлбэриилэжэ шадахагүйнь хэндэ эли бэшэ байха һэм.

Олонхи партийна организацинууд хадаа заводуудай директорнүүдэй докладуудые хододуулана. Энэнь муушье бэшэ, гэбэшье ажахын хэрэгүүдтэ бүри гүнзэгүөөр оролсохо ёһотой. Заводой партийна комитет болбол заводско цехэй булан бүридэ юун болоожо байнаб гэжэ цеховой партийна организацинуудаар дамжуулан, коммунистнуудаар-начальнигууд, инженернүүд, мастернууд, худэлмэришэдээр дамжуулан мэдэхэ ёһотой. Жэшээлхэдэ металлургическэ заводууд дээрэ мянгаад—хоёр мянгаад худэлмэриилэшэдые хүтэлбэриилэдэг цехэнүүдэй начальнигуудай докладуудые дуулалга ба зүбшөн хэлсэлгэ хадаа ехэ туһа болохо байна. Гэбэшье энэ үшөө булта бэшэ. Алибүхы бүсад шидхэбэринүүдтэл адали, эдэ докладууд тушаа абтаһан шиидхэбэринүүдэй бододо дээрээ ябуулагдахань. хэрэг дээрээ бэелүүлэлгэхэнь шухала. Энэ хадаа гүйсэдхэлэй большевистскэ шалгалтые һайжаруулаха шухала тэһэн удхатай байна.

Манай промышленноть хадаа 1939 оной шиидхэхы һарануудта оробо. Үнгэрэһэн юһэн һара хадаа манай индустриин шэнэ серьезно амжалтануудаар дүүрээ. 1939 оной январь-сентябрьда союзна ба союзна-республиканска наркомадуудай ба союзна республикануудай наркоместпромой продукци хадаа үнгэрһэн жэлэй эдэ һарануудтай сасуулабал 15,6 проц. ургаа. Массово-политическэ худэлмэриие шангадхалга ба тэрээнииие ажахын зорилгонуудые шиидхэлгэтэй шадамгайгаар зохилдуулан ябуулга хадаа промышленнэ үйлэдбэриин тэмпнүүдэй саашадаа дээшэлэлгэдэ, гүрэнэй даабариие промышленностиин завод бүриин, һалбари бүриин дүүргэлгэдэ, Гурбадахи Сталинска Табанжэлэй хоёрдохи жэлые илалтатайгаар дүүргэлгэдэ туһалаха ёһотой.

(«Правдын» түрүү бэшэг).

Таджикска ССР-эй худөө ажахын түрүүшүүлые шагналга

Таджикска ССР-эй худөө ажахыда эрхим амжалтануудые туйлаһанайнь түлөө ба илангаяа хүбэнгэй планаа үлүүлэн дүүргэһэнэйнь түлөө, Таджикистанай худөө ажахын 216 түрүүшүүл, СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй указаар, ССР Союзай орденууд ба медальнуудаар шагнагдаһан байна.

Ленинэй орденоор 21 хүн шагнагдаба, тэдэнэй дунда нүхэд Протопов Дмитрий Захарович—Таджикистанай КП(б)-эйн ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь, Шагадаев Мунавар—Таджикска ССР-эй Верховно Советэй президиумэй түрүүлэгшэ, Ашуров Негмат—Таджикистанай КП(б)-эйн ЦК-гэй хоёрдохи секретарь, Курбанов Мамадали—Таджикска ССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ, Исаев Таджитдин—Таджикистанай КП(б)-эйн ЦК-гэй гурбадахи секретарь, Бекенов Тулеган—Октябрьска районой, мартын 8-най нэрэмжэтэ колхозой хонишо, Каримов Пошо-Ленинабадска районой «Кзыл-Юлдуз» колхозой хонишо, Касимова Шарафат — Орджоникидзеабадска районой «Янги-Турмыш» колхозой колхозница, Латипов Абдухалик—Кокташска районой «Таджикистани сурх» колхозой звеноо даагша, Мурзаева Мура—Сталинай нэрэмжэтэ колхозой колхозница, Надирбаева Она—Пролетарска районой «Кзыл аскар» колхозой түрүүлэгшэ, Нормэтов Артык—Нэусска районой Куркатска МТС-ын тракторист, Хайяарова Бибисара — Куйбышевскэ районой «Каравэн-сурк» колхозой бригадир ба бусад.

Ажалай улаан тугай орденоор 40 хүн шагнагдаба, тэдэнэй тоодо, нүхэд Бажулин Георгий Николаевич—Таджикска ССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ орологшо, Азизов Каом—Варзовско районой, Чарбокско кишлачна советэй түрүүлэгшэ, Бабаджанов Сали—Ленинабадска МТС-ын тракторна бригадын бригадир, Ибрагимова Аймама—Куйбышевскэ районой «Рохи социализм» колхозой звеноо даагша, Красичков Вячеслав Прокопьевич—Кураг-Тюбинскэ опытно-селекционно станциин агроном—селекционер ба бусад.

«Хүндын тэмдэгэй орденоор 60 хүн, «Ажалай доблестиин түлөө» медальяар 61 хүн, «Ажалай отличиин түлөө» медальяар 79 хүн шагнагдаһан байна.

(ТАСС).

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: СҮРП заводой стахановец-комсомолец Б. Б. Павлов—механическэ цехтэ күзнеһээр хүдэлмэрилхэдөө нормоо саг үргэлжэ 180-200% дүүргэнэ. (Шестеревэй фото).

БМАССР-эй хэлхээ холбооной Управленин агитатор-активистка нүхэр Е. П. Банонин—гэрэй эзэд эхэнэрнүүдэй дунда һунгалтын Положени тушаа заһатинуудые үндэр хэмжээдэ үнгэргэнэ.

Эхэнэрнүүд-кочегарнууд, электромонтернууд, паровой турбинэнүүдэй машинистнүүд

Электростанциин, электропромышленностиин заводуудай худэлмэриилэшэдэй хэдэн мянгаад нагад, гэрэй эзэд хадаа үйлэдбэри дээрэ ошодог ба квалификацитай болодог байна. Сентябрь нарада «Электросила» заводой (Ленинград) цехүүдтэ 250 эхэнэрнүүд, харьковска электромеханическэ заводто 150 шахуу, Зувскэ районно электростанцида—зуун эхэнэрнүүд худэлмэрилжэ эхилһэн байна.

Худэлмэришэд, инженернүүд ба техницүүдэй 600 нагад, гэрэй эзэд болбол Гарловкодохи, Ростовна-Донудахи ба бусад городуудахи электростанцинуудта, квалифицированна кадрнуудые бэлдэхэлгын, саг үргэлжын курснуудта нуралсана. 3 нара нүрһанайгаа нүүлдэ, эхэнэрнүүд болбол эдэ курснуудта, кочегарай, паровой турбинануудай машинистын, электромонтерын квалификациие абадаг байна.

Колхозуудта товарнууд угтэнэ

Үлүү талхаяа гүрэндэ худалдажа, абаһан мүнгөөрөө колхозууд болбол потребительскэ кооперацияр дамжуулан элдэб янзын товарнуудые асарана. Колхозуудта худалдахын тула, потребительскэ кооперади болбол 272 миллион түхэриэй товарнуудые табиха байна.

Үдөө нютагуудта, 12 мянга 998 автомашинануул, колхозно электростанцинууд ба тээрмэнүүдтэ хоёр мянга гаран нефтяной двигательнууд, ороһо сэбэрлэдэг 29 мянган машинануул, авторезинын 200 мянган комплектнүүд, барилгын материалнуудай тон ехэ хэрэгсэлнүүд ба бусад худалдагдахаар элыгээгдэхэнь.

„Иоркшир" гэжэ английска пароходой хосоролто

Париж, октябриин 19. Гавас агенствын мэдээсэһэнэй ёһоор, 10 мянга тонн водоизмещенитэй «Иоркшир» гэжэ английска пароход мүнөөдэр шэнгээгдэбэ.

(ТАСС).

Баруун фронт дээрэ германска гээгдэлнүүд

Берлин, октябриин 19. Военнэ ябуулгануудай эхилэһэн сагһаа хойшо, октябриин 17 хүртэр баруун фронт дээрэ германска сэрэгүүдэй 197 хүн алуулһан, 356 хүн шархатаһан, 114 хүн мэдээгүйгөөр хосорһон ба германска авиациин 11 самоледууд сохигдоһон байна гэжэ германска командованиин официальна коммюникын ёһоор, германска информационно бюро мэдээсэнэ. Энэ үе соо, баруун фронт дээрэ, противнигай 60 самоледууд, тэрэнэй тоодо английска 12 самоледууд сохигдоһон байна. Французска 25 офицернүүд, 664 солдадууд ба унтер офицернүүд плендэ абтаһан байна.

(ТАСС).

Вайян кутюрье гэгшын могило дээрэ массова демонстраци

Лондон, октябриин 19. «Дейли уоркер» газета болбол, французска компартиин деятель Вайян Кутюрье гэгшын нага бараһанай ойдо зорюлагдажа, октябриин 8-да болоһон массова демонстраци тухай, Парижһаа бусажа ерэһэн англичанинай рассказые томилоно. Кутюрье гэгшын худөөлүүлэгдэһэн кладбишын үүдэндэ, полициин кордон табигдаһан байгаа. Кладбищын хажуугаар, хэдэн зуугаад эрэшүүл ба эхэнэрнүүд гарана. Демонстрант бүхэн, гартаа улаахан букет сэсэгүүдые баряад ябаба. Полици болбол мирнэ процессидэ тойбо ушаруулаһан ба демонстрантнуудые шалгахын тула өөһэдынгөө документнуудые харуулхыень хабаадагшадые баалаһан байна. Кутюрье гэгшын могилын дэргэдэ хүндэлэлгын харуул табигдаһан байгаа.

Англичанин болбол, Парижда компартиин популярностинь тон түргээр ургана гэжэ түгэсхэлдөө мэдүүлбэ. Үнэ сэнгэй ургалта, худэлмэриин сагые ехэдхэлгэ ба заработна хүлэһые доошолуулга саг үргэлжэ харагдана.

(ТАСС).

„СИТИ ОФ МЭНДЛИ" ГЭЖЭ АНГЛИЙСКА ПАРОХОД ШЭНГЭЭГДЭБЭ

Лондон, октябриин 19. Лондондо абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор, 7028 тонн водоизмещенитэй, «Сити оф Мэндли» гэжэ английска пароход шэнгээгдэбэ. 300 хүнүүд американска пароходоор абарагдаһан байна.

(ТАСС).

ВОЛГАРСКА ПРАВИТЕЛЬСТВЫН ОТСТАВКА

София, октябриин 19. Мүнөөдэр, Киоссейвановой правительство отставкада гарахые мэдүүлбэ. Царь болбол отставкыень зүбшөөрэһэн ба шэнэ правительствын байгуулагдатарань, өөрынгөө уялгые дүүргэхыень Киоссейвановой правительствода даалгаһан байна.

(ТАСС).

ЭСТОНИДО СОВЕТСКЭ СЭРЭГҮҮД ЕРЭБЭ

Хилэ дээрэ хүхюутэй байдал үзэгдэнэ. Хоёр ханибарисаата оронуудай хоорондохи харилсан туналалсаха пактын ёһоор, Эстониин территоридо эльгээгдэхэ ёһотой, Улаан Армиин частьнууд хадаа хэдэн час үнгэрһэнэй һүүлдэ энээгүүр гараха байна.

Эстонско талаһаа Эстонидо байгаа СССР-эй полпред нүх. Никитиные һуулгажа ябаһан автомобиль хилэдэ дүтэлэн ерэнэ.

Үглөөнэй 8 час. Советскэ пограничча отрядай начальник капитан Смирнов хадаа Нарвска шоссе дээрэ замые хаажа байдаг ворота тээшэ ошоно. Баһа Нарвска пограничча участогай начальник майор Кыргма гэдэг тэрээн тээшэ дүтэлэн ерэнэ. Ворота нээгдэнэ.

Амаршалгануудаар һэлгэлдэһэнэй һүүлдэ, Улаан армиин частьнуудые оруулха тухай сигнал үгтэнэ. Хилын дэргэдэ жагсажа байһан улаанармейскэ оркестр хадаа «интернационалые» наадана. Эстонско территориһоо, нациинуудай салют болгон—21 дахин буудана. Манай харюута салют үгтэбэ. Эстонско военнэ оркестр болбол өөһэдынгөө национальна гимные наадана.

Нээгдэһэн воротагаар, дээрэ үргэгдөөд байһан шлагбаумай хажуу талаарань, Улаан Армиин частьнуудай түрүүшын эшелон гарана. Горизонтын саана хоргодон, Нарвска шоссе дээгүүр олон тоото машинануул хойно хойноһоо һубарина. Бүхы эшелон хадаа машинануудаар ябана.

Боевой техникэтэй нэгэн хамта, автомобильнууд дээрэ, кинопередвижкэнүүд, радиотрансляционно узлнүүд, биолиотекэнүүд, клубуудта хэрэглэгдэхэ инвентарь эльгээгдэнэ.

Хилын дэргэдэ, Ленинградска военнэ округые командовалагша хоёрдохи рангын командарм Мерецков, ЛвО-гэй военнэ советэй член корпусна комиссар Вашугин, округой политуправлениин начальник, бригадна комисаар Шманенко гэгшэд боецүүдые амаршалана.

Советскэ боецүүдые үдэшэхын тула, ВКП(б)-эйн ОК-гэй секретарь нүх. Штыков, ВКП(б)-эйн Кингисепскэ округкомой секретарь нүх. Шкинев, Окрисполкомой түрүүлэгшэ нүх. Елхов, орденто писательнууд Тихонов, Прокофьев, общественнэ организацинуудай түлөөлэгшэд, погранична селонуудай колхознигууд ерэһэн байна.

Колоннууд үнгэрэнэ. Боец бүхэн хадаа харюусалгатай ба уялгатай байһан мэдэрэлээр дүүрэнхэй ябана. Хэрбээ европейскэ агууехэ ямаршье держабын талаһаа добтолгын болоо һаа, түрэл хилээ хамагаалаха, хани барисаата эстонско арадта туналаха—агууехэ зол, минии хубида хүртэбэ гэжэ боец бүхэн мэдэнэ.

Бүхэли һүниин торшо соо военнэ городокто гал носожо байба. Мүнөөдэр, үглөөнэй 5 часта, Ижскэ шоссе дээрэ түрүүшын подразделенинүүд ба машинануудай колоннууд гаража эхилэбэ. Үүр сайхын үедэ, ажалшадай, худэлмэришэдэй ба служащинарай, советскэ интеллигенциин делегацинууд ерэбэ. Эдэнэр болбол хани барисаата Эстонидо ошожо ябаа, боевой хани нүхэдүүдтээ амаршалалдана.

Танканууд, бронемашинануул дээрэ амиды сэсэгүүдэй букедүүд харагдана—энэ болбол ябашадта, инагай ба анхаралай тэмдэг гээшэ. Советскэ сэрэгүүдэй орохо пунктада, баярай оршом байдал үзэгдэнэ. Хилэнүүдэй хоёр хажуугаарань, өөһэдынгөө һууринуудта часовойнууд зогсожо байоа.

18 час 15 минутада, майор Плахов хадаа подразделениие толгойлон хилые дабажа ороно. «Интернационал» нэрьенэ. Үшөөл хэдэн минута үнгэрэнэ. Хани барисаатай хоёр оронуудые таһалагша зурлаада хоёр талаһаа военнүүдэй группануул элыгээгдэнэ.

Эстонско армиин түлөөлэгшэ генерал Круус болбол командир Хабаровай нюураар, Улаан Армиие амаршалана, хилые дабагша, тэрэнэй частьнуудта амагалан замые хүсэнэ. Оркестр болбол эстонско гимн ба «интернационал» наадана. Советскэ артеллеристнүүд, нациин салютые үгтэнэ.

8 час 45 минутада, механизированна частьнууд хилые дабажа оробо.

Уданшгүй, Эстонско талаһаа, полпредствын советник нүх. Бочкарев, военнэ атташе полковник Цуканов ба полпредствын бусад сотрудниууд хилэдэ хүрэжэ ерэнэ. Сэрэгүүд болбол хоёр талануудаар тогтоогдоһон планай ёһоор дабхина.

Удэшэгшэдэй дунда, ВКП(б)-эйн ленинградска обкомой секретарьнууд нүхэд Никитин, Бугамин, облисполкомой түрүүлэгшэ нүх. Соловьев, мүн тэрэшэлэн, командованиин, нютагдахи партийна ба советскэ организацинуудай түлөөлэгшэд.

Таллин, октябриин 18. Мүнөөдэр үглөөгүүр, Улаан Армиин частьнууд болбол харилсан туналалсаха советскэ эстонско пактын ёһоор Эстонидо ерэһэн байна. Эстонско талаһаа, Нарвска шоссе дээрэ, Улаан Армиин частьнууд болбол Эстонско армиин командованиин түлөөлэгшэдөөр ба Эстонидо байгаа СССР-эй полпред нүх. Никитинээр угтагдаһан байгаа. Улаан Армиин частьнууд болбол жэшээтэ гуримда ябажа Эстонидо ороһон байна. Эстонско армиин командованиин талаһаа, анхаралта харилсаа харагдаһан байна. Тэндэ, дүтэ шадар байһан хүн зонууд болбол Улаан Армиин частьнуудые амаршалгаар ба хани инагаар угтаба.

(ТАСС).

ОКТЯБРИИН УРДА ТЭЭХИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ СОРЕВНОВАНИИЕ

ҮРГЭНӨӨР ДЭЛГЭРҮҮЛЭЕ!

КОМСОМОЛЬЦУУДАЙ ИЛАЛТА

Улан-Удын ПВЗ-гэй зэдшудхалгын цехын комсомольцууд—түрүү стахановцууд ба ударнигууд болбол агууехэ Октябрьска Социалистическэ Революциин урда тээхи соревнованида оролсожо, бусалама энтузиазмтайгаар хүдэлмэрилэжэ байнад.

Комсомолец—стахановец, нүх. Багинский хадаа смена (7 час) соогоо, үйлэдбэриингөө нормые саг үргэлжэ 350-400 проц. дүүргээд, үдэрэй 50-60 түхэриг хүртэр заработна хүлэһэ олодог байна. Баһа комсомолец-стахановец, нүхэр Кушнарев болбол октябриин 16-да, үйлэдбэриингөө сменнэ нормые 415 процент, һайн шанартайгаар дүүргэбэ.

Цехынхид хадаа октябрь һарынгаа үйлэдбэриин планиие үлүүлэн дүүргэжэ, социалистическэ соревнованида түрүү һуури эзэлхын түлөө тэмэсэжэ байнад.

Топольский.

Модобэлэдхэлдэхи түрүү хүнүүд

Бурмонголлестрестын системэдэхи леспромхозууд, мехлеспунктнууд ба лесучастоогуудай стахановцууд, ударнигууд—кадрова хүдэлмэришэд болбол советскэ правительствын толгой нүхэр Молотовой уряада, Москва городой «Красный Пролетарий» заводой хүдэлмэришэдэй коллективэй хандалгада харюу болгон, октябриин урда тээхи социалистическэ соревнованида үргэнөөр оролсоо. Тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ, үйлэдбэриин үндэрнүүд показательнуудые хангана.

Мүнөө, Бурмонголлестрестын системын предприятинуудта 12 стахановска бригаданууд ба 664 стахановцууд хүдэлмэрилжэ байна. Эдэнэй дундаһаа 22 стахановцууд—эрхим үүдэй эрхимүүд хадаа «ой модоной промышленностиин хүндэтэ хүдэлмэришэд» гаһан значогуудаар шагнагданхай. Энээнһээ гадна, тиимэ значогуудаар шагнагдаха кандидадуудта—119 стахановцууд ороод байна. Олонтоото модоотологшод, шэрэгшэд, шофернууд, машинистнууд хадаа мүнөө үйлэдбэриингөө показательнуудые бүри үргэдхэжэ, үндэрдүүргэлэнүүдые түйланад.

Жэшээлхэдэ, Һаруун-тарбагатайн мехлеспунктын модо отологшо, стахановец—значкист нүх. Ясинский И. С. хадаа Һарынгаа үйлэдбэриин даабариие 250 проц. хүртэр дүүргэбэ. Тэрэшэлэн, мүнэнэ участогай модотологшод, стахановцууд нүхэд Шамов, Попов, Колосов гэгшэд Һарынгаа нормонуудые 200-250 проц. гүйсэдхэнэ. Эндэхи модо таллуулагшад, нүхэд Курбетьев—250 проц., Першин—200 проц. г.м. показательнуудые үгэнэд.

Ковалев.

242 ПРОЦЕНТ ДҮҮРГЭБЭ

Селенгын уһан замай транспортын модоболбосоруулха цехын, нүхэр Лягинай бригада (5 хүнүүдһээ бүридэһэн) хадаа түрүүнүүдэй зэргэдэ орохоор нилээд удаан болсо.

Тус бригадынхид—стахановцууд, ударнигууд болбол Агууехэ Октябрьска Социалистическэ революциин XXII ойдо бэлэг болгон, үйлэдбэриингөө программые 200 проц. хүртэр дүүргээ социалистическэ уялгануудые абажа, 10 хоногойнгоо даабариие 242 процент дүүргээд байна.

Борзов.

36 часай торгшо соо, малнүудай байра бариба

Баргажан. Баянголой сельсоведэй «Социализм» колхоз болбол 50 толгой үхэрнүүдэй байһа үбэлэй байрые, 36 часай торшо соо бариба.

Энээндэ 46 хүдэлмэришэд—барилгашад хабаадалсаһан байна.

Тус хүдэлмэридэ эрхим показательнуудые харуулһан колхозницагууд—стахановцууд олон бии. Жэшээлхэдэ, нүхэд Ангадаев, Цозарев ба бригадир нүхэр Цыренов гэгшэд 9 ба 12 ажалтаудэрнүүдые, нүхэд Будаев, Гомбоев, Нохоев, Малатхинов ба бусад хадаа нэжээд бүриин 7—8 ажалтаудэрнүүдые олобо.

(„Баргузинская Правда“)

Комплексно бригадын хүдэлмэри

Улан-Удын ПВЗ-гэй паровозосборно цехын комплексно бригада (бригадирань нүх. Брикерэй) болбол үйлэдбэрингөө програмые саг үргэлжэ дүүргэжэ—һара соо 12 паровозуудые ремонтлон гаргадаг байна. Тиимэһээ цех соогоо түрүү һуури эзэ. энэ.

Энэ бригадынхид болбол Москва городой «Красный пролетарий» заводой хүдэлмэришэдэй коллективэй хандалгые халуунаар хэлсэһэн ба тэрээндэ харюу болгон, социалистическэ уялга абажа кузнечнэ цехын комплексно бригадатай социалистическэ соревнованиин договор баталаһан байна. Тусхайлан хэлэбэл, октябрь һара соо 13-14 паровозуудые ремонтлон гаргаха гэжэ уялга абаһан аад, октябриин түрүүшын 10 хоног соо 7 паровозуудые ремонтлоо. Энээнэй ёһоор, абаһан уялгаа үлүүлэн дүүргэжэ байна.

Ц. Заводской.

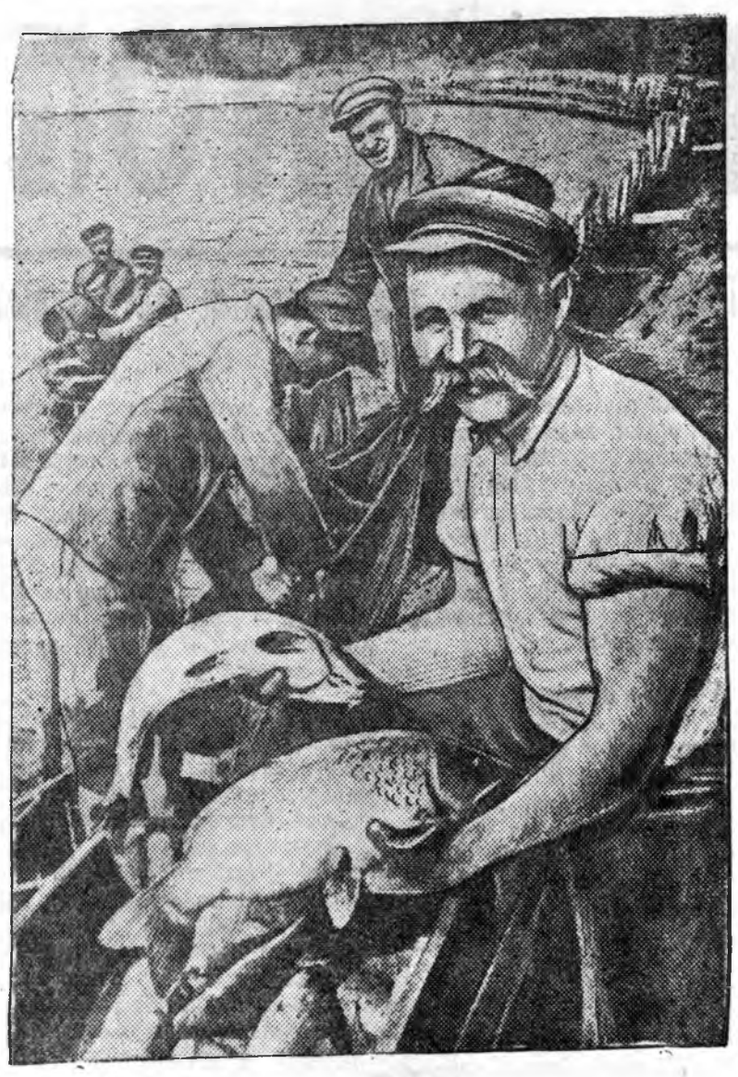

Харьковско областин, Богодуховско районой „Червоный Проминь" колхоз болбол, тоглоогдоһон уһанда үсхэгдэһэн загаһаннаа тон ехэ доход абна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: тус колхоздо загаһа барилга.

(Фото-клише).

ТАРЯА ТУШААЛГА УДААРУУЛАГДАНА

Хориин аймагай, Чесанын сомоной колхозууд хадаа гүрэндэ таряа тушаалгые удаарууладжа байна. Каганович нэрэмжэтэ колхоз энэ жэлдэ 861 центнер таряа тушааха планта й аад оройдоо 173 центнерынь тушааба. «Коминтерн» колхоз тушаалгынгаа планиие 24 процент дүүргээ. Мүн, тус сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүх. Жигжитов) ба «Улаан Таряашан» колхозууд болбол мүнөө хүртэр таряа тушаалгые эхилээдүй.

Сомоной ба колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол автомашинануудые ба унаагай хүсые таряа тушаалгада хүсэдөөр элсүүлнэгүй.

Жэшээлхэдэ, «Улаан Таряашан» колхозой автомашина эбдэрээд дэмы байна. Колхозойнь правлени машинаа ремонтолногүй, таряагаа саг соонь тушаахын тула эрид хэмжээнүүдые абанагүй.

Дам. Жам.

Баян ургасын түлөө бэлэдхэл

Н-Селенгиинск. (Телефоноор абтаба). Тамчын сомоной «Красный октябрь" колхозой луговодуудай бригада болбол сабшалан дээрээ намарай хүдэлмэринүүдые һайнаар ябуулжа байна. Бригадынь 7 колхозницууд (звеновод нүх. Шишмарев) болбол сабшалангые модо шуугуунһаа, бог шоройһоо сэбэрлэхын тула, шэнэ һубагуудые малтахын тула бага бэшэ хүдэлмэринүүдые ябуулаа. Эдэ луговодууд-герасимовцууд болбол Октябриин XXII ойн урдатээхи соцсоревнованида активнаар оролсожо, ерэхэ жэлдэ сабшалангай баян ургасые хангахын түлөө оролдостойгоор тэмэсэжэ байна.

Шарапов.

ГАЗЕДҮҮДЭЙ ХУУДАҺАНУУДҺАА

ТҮРҮҮ КОЛЛЕКТИВ

„Восточно-Сибирская №3" земмашинын коллектив хадаа сентябри һарынгаа үйлэдбэриин планиие 144 процент дүүргэһэн байна. Тэрээнһээ гадна, энэ жэлэй навигационно үедэхи хүдэлмэриие жэшээгэ һайнаар ябуулһанайгаа тула, госпароходствын дамжуулгын улаан тугые дайлан абажа шадаа.

(„Селенгинский водник").

Агууехэ поэдэй юбилейдэ

Октябриин 19-дэ, Ород драмын театр соо, ородой агууехэ поэт М.Ю. Лермонтовой түрһэнһөө хойшо 125 жэл болоһонойнь ойдо зорюулагдаһан торжественнэ заседэни болобо.

Үдэшын 7 час 30 минутада, гүрэнэй ород драмын театрай зал ингэлигенгнүүд, стахановцууд, дээдэ ба дунда һургуулиин студентнүүдэй түлөөлэгшэлөөр ба партийна, советскэ, профсоюзна, комсомольско организацинуудай хүдэлмэрилэгшэдөөр дүүрэнхэй байба.

Торжественнэ заседаниин президиумдэ: ВКП(б)-эйн партиин Бурят-Монгол Обкомой секретарь нүхэр С.Д. Игнатьев, БМАССР-эй Совнаркомой түрүүлэгшэ нүхэр С.М. Иванов, БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ Г.Д. Бельгаев, Бурят-Монголой уранзохёолшод— ордентод нүхэд Хоцэ Намсараев, Цэлэн Галсанов, А. Шадаев ба бусадууд.

Партиин Обкомой секретарь БМАССР-эй Верховно Советэй депутад нүх. К.А. Бирюков торжественнэ заседаниие нээбэ.

Сугларагшад болбол Московско философи, литература ба историин институдай аспирант Г.Н. Максимовэй, Лермонтов ба тэрэнэй творчество тухай удхатүгэс докладые тон һонирхолтойгоор шагнабад.

Энээнэй һүүлдэ, Лермонтовой зохёолые бурят хэлэн дээрэ оршуулга тухай, Бурят-Монголой уранзохёолшодой союзай зүгһөө поэт Чернинов мэдээсэл хэбэ.

Поэт—орденоносец Ц. Галсанов болбол Лермонтовто зорюуһан шүлэгөө уншаба. Поэт Данри Хилтухин Лермонтовой «Парусгэжэ шүлэгые бурят хэлэн дээрэ уншаа.

Һүүлээрэнь, М.Ю. Лермонтовой зохёолой мотивзар, Б.М. филармониин ба радиокомитедэй артистнүүд концерт үгэбэ.

Бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэмэриие һайжаруулха

Улан-Удэ городто, бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэлмэри тон нүлаар ябуулагдажа байна. Мүнөө, бэшэгмэдэхэгүй 1800 хүнүүдэй олонхинь, наһатанай һургуулинуудта хабаадуулагданагүй.

Зарим предприятинуудай ба учрежденинүүдэй дэргэдэхи партийна, комсомольска ба профсоюзна организацинууд (ШВЗ-эйн, Селенгын уһан замай транспортын, мяханай комбинадай ба бусад) хадаа бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэлмэриие бодогоор хүтэлбэридэггүй байна. Тэрэшэлэн, горОНО ба городской райОНО-нууд хадаа бэшэгмэдэхэгүйе усадхалга тушаа серьёзно хүдэлмэринүүдые ябуулаагүй, үнэндөө, гүрэнэй энэ шухала хэрэгые хоердохи ээ жээндэ оруулаһан байха юм. Үнгэрхэдөө, мүнөө үедэ, һуралсалда хэды хүнүүдэй хабаадуулагдаһынь мэдэхэгүй байһан факт үзэгдэнэ.

Гадна, городто 4852 багабэшагтэн тоологдожо байна. Зүгөөр, эдэ хадаа һуралсалда бултадаа хабаадуулагдаагүй. Бэшэгмэдэхэгүйе усадхалгын хүдэлмэриие һайжаруулхын тула, горОНО ба городой райОНО-нуудай хүтэлбэрилэгшэд болбол эрэд хэмжээнүүдые абаха уялгатай.

Ц. Оронгоев.

ШЭНЭ ФЕРМЭНҮҮД

«Колхозуудта общественнэ малажалые хүнжөөхэ хэмжээябуулгануудтухай» СССР-эй СНК-гэй ба ВКП(б)-эйн ЦК-гэй тогтоол хадэн олон колхозуудта хэрэгдээрээ бэелүүлэгдэжэ байна. Закаминай аймагай, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз ОТФ (854 толгой хонидтой) ба МТФ (1445 толгой үхэртэй) эмхидхэбэ. Шэнээр эмхидхэгдэһэн эдэ фермэнүүдэй эршэмтэйгээр ажаллажа байна. Колхозонь (ОТФ-е даагша нүхэр Шагдуров Ж.) овчарнигуудые шэнээр бариба. Тэдэнэй 2-оньтаповой. Мүн, малнуудань муу бэшээр харуулагдана.

Б. Гармаев.

Усадьбын газарые хубаалга эхилээ

Кабанскын аймагта, колхозницагуудай усадьба шадарай участогуудһаа үлүү газарыень таһалан, колхозой общественнэ газарга нийлүүлхэ хүдэлмэри ябуулагдажа эхилээ. Энэ хүдэлмэриие эмхитэйгээр ябуулхын тула, аймагай газартаряланган таһагай дэргэдэ болоһон совещани дээрэ, усадьба шадарай участогуудые хэмжэгын комиссинуудай түрүүлэгшэнэрэ заабари үгтөө. Совещанида хабаадагшад хадаа октябриин 25-да бүхы хүдэлмэрээ хүсэд дүүргэхэбди гэжэ уялга абаһан баина.

Колесов селогой, усадьба шадарай участогуудые хэмжэгын комиссинуудай (түрүүлэгшэнь нүх. Булаков) уялгаа болзорно үүдүүргэбэ. Тэрэшэлэн, Баторинов сельсоведэй (түрүүлэгшэнь нүх. Макаров) ба Таракановска сельсоведэй (түрүүлэгшэнь нүх. Юшин) комиссинууд һайнаар хүдэлмэрилнэ.

Гэбэшье, зарим комиссинууд түрүүлэшэнэр. жэшээлэхэдэ Булуцкий (Новск селодохи комиссиЖаркий (Илкинск село), Кашарев (Кабанск село) ооложо хүдэмэрээ үшөө эхилээдүй байна.

Г. Бажанов.

ЗОЛТО АЖАБАЙДАЛ

Экскурси дүүрээ. Тээд нүхэр Н. С. Киселенко (Киевскэ областиин, Бородянска районой, Лубянка село) «Украина» павильонһоо гарахаа яаранагүй. Өөрынгөө хүршэнэртэй хамта столдо ошоод, һайшаалай книга абажа, Киселенко бэшэнэ:

«Энэ гайхамшаг павильониие хараад байхадаа, украинцануудай булта иимэ золтой жаргалтай байнагүй гэжэ һанаанда сроно. Украинска арадай зариманиинь панска Польшын даралалта доро удаан байгаа.

Мүнөө манай Улаан Арминн Баруун Украинын полянууд дээгүүр ябажа байхада ни эжэ хэлэлтэй боо но: Ленин-Сталинай туг доро бүхы украинска арадай нэгэдэхэ саг эзэл болобо».

«Украина» павильонной һайшаалай книгын хуудһанууд һүүлэй арбан хоног соо иимэнүүд бэшэгүүдээр дүүрэнхэй.

Город-садай гайхамшагта барилганнуудай эрхимүүдэй нэгэн болохо энэ павильоной гадаа дүрсэнь Выставкада ерэһэн хэдэн зуугаад, мянгаад зоной анхаралые хандуулана.

«Украина» павильоной монументальна гэр Колхозуудай Площадиин перспективые дүүргэнэ. Саһан шэнги сагаан фасадые гоёоһон, алтан колосуул наранда толорон харагдана. Главна үүдэнэйнь портал хадаа «эбэг дэлбэгэй арка» шэмэгтэй. Тэрээнэй гэрэл витраж хадаа арадай творчествын мастернууд—колхозницануудай зурагай ёһоор, украинска «килим» (ковер) шэнгиэр зурагдаһан байна.

Эхин залай стенднүүдэй хажууда мүнөө зон ехэ удаан болсно. Жэшээ эхэдэ, хүдөө ажахын талаар түйлагдаһан илалтануудта зорюулагдаһан, гоёор оформляалагдаһан стенд байна. Октябрьска революциһээ хойшо Советскэ Украинын үнгэрэһэн замые, маяк шэнгиэр харуулаһан, то нуудые блокнотто бэшэнгүй яахаб.

Шэнэ машинануудаар, түрүүкласспай техникээр зэ сэгэлдэһэн, 802 совхозууд Советскэ Украинада байгуулагдаа. Украинын таряашанай 96,3 проц. ба тарилтын талмайнуудай 99,7 проц. нэгэдхэһэн, 27.393 колхозуудые 1016 машина-тракторна станцинууд обслуживалана.

Советскэ Украинын колхозно ба совхозно поленууд дээрэ 87.200 тракторнууд, 28.900 комбайнанууд, 46.700 ашаанай машинанууд, хэдэн арбаад мянган тракторна сеялканууд—тэдэнэй дунда Баруун Европын нэгэшье гүрэндэ мэдэгдэхэгүй шэнэ сеялканууд, хэдэн мянгаад свеклоподъемниигууд, льнотеребилканууд ба бусад хүдөө ажахын онһоон машинанууд хүдэлмэрилэнэ.

Совхозно ба колхозно поленуудай ургаса жэлһээ жэлдэ ургана гэжэ диаграмманууд ба натуральна экспонадуудһаа харагдана. Советскэ Украина болбол Франци ба Итали хөөрой абдаг бүхы свеклоһоо бүри ехэ сахарна свекло гаргана. Революциин урда тээхитэй сасуулабал сахарна свеклын тарилга нэгэ хахад дахин ехэ болоо: 1913 ондо 933,6 мянган гектар байһанаа, 1938 ондо 805,7 мянган га хүртэр ургаа.

Советскэ Украинын свекловичнэ поленуудай стахановцануудболбол сахарна свеклын ургасын дэтхэйн рекорд түйлаа. 1935 ондо 23 звеноонуудхадаа нэгэ гектар бүриһөө 400-һаа 600 хүртэр центнер свекло абаһан байна. Үнэрэгшэ жэлдэ, 1938 ондо, 216 звеноонуудгектар бүриһээ 400-һаа 1000 центнер хүртэр абаһан байна.

Гансал эрхим колхозуудбэшэ, харин бүхэ и районуудстахан вска ургаса хурэана. Жэшээ эхэдэ, 1930 ондо Украинын 16 районуудунда жэшээ ээр гектар бүриһээ 201-һээ 250 центнер хүртэр ба 10 районуудгектар бүриһээ 250 центнерһээ дээшэ ургаса абаад.

Стендэнүүдэй материалнууд болбол Украинын колхозуудөөрынгөө амжалтануудые яагаад түйлааб гэжэ харуулана. Энэ хадаа, нэгэдхээр, механизаци,—МТС-эй хүсэтэй туһаламжын ашаар, колхозууд болбол стернидэлущени һайнаар хэдэг, августа ба сентябрь соо намарай партүнэгыгөөр хахаладаг, свеклые механизированнаар обработаладаг, энэ культурые сагсоонь хурядаг байна.

Жэшээлэхэдэ, үнгэрэгшэ жэлдэ Украинын свекловичнэ плантацинууд дээрэ рядхоорондын обработка бүгэдэ шахуу механизированалагдаһан, свеклын 85 проц. машинаар хуряагдаһан байна.

Хүдөө ажахын историдо үшөө үзэгдөөгүй ехэ ургасые ороһоото культуранууд, свекло, лен, холопчатникнаа абаха зуура, колхозууд ба совхозууд болбол газарай хүриһые муудхадаг бэшэ, харин тэдэнэй үриһэжэлые эрид дээшэлүүлдэг байна. Колхозууд ба совхозууд хадаа үнгэрһэн жэлэй торшо соо шэбхэ ба нютагай үтэ жүүлгэнүүдээр полеһуудаа үтэжүүлдэг байна.

Хүүлэй 15-20 жэлэй торшо соо большевистскэ партиин хүтэлбэри доро Украинын хүдөө ажахы ализэргээр ургааб гэжэ тодрохой жэшээнүүд дээрэ харана. Павильонь ндоогоргшод болбол Баруун Украинын деревнинүүд ба селонуудһаа эндэ һаяхан хилээр таһалагдан байһан, погранична колхозуудай стендые бэдэрэнэ. Эндэ хадаа газарайнь хүриһэн, ревьефшье, сагай уларишье тон адали байгаа. Гансал ажахынь системэдэ илагаа байгаа: хилын тэрэ тала тээнь—капиталистическэ, эксплоататорска, хилын энэ манай тала тээ—колхозно, социалистическэ.

Погранична полосаагай ажахынуудай нэгэнэй стенд эндэ байна. Энэ хадаа Каменец-Подольско областиин, Чемеровецкэ районой Хрущевай нэрэмжэтэ колхоз өөрынгөө амжалтануудые харуулана. Энэ колхоздо хоёр жэлэй торшо соо дунда жэшээ. ээр ороһоото культурын ургасые гектар бүриһөө 17,9 центнер, сахарна свекло— 408,6 центнер хуряһан байна. Нотоо тарилгатай севооборот энэ колхоздо хэгдээ. Намарай пар хахалалга сентябрь соо хэгдэдэг. Яровизированно с ртын үрэнэ таридаг байна. Минеральна ба нютагай үтэ жүүлгэнүүдээр поленуудаа үтэжүүлдэг байна.

Үндэр дээдэ ургаса хадаа колхозуудай доходуудай ургалиханагана. Ажалта үдэрэй сэн гана. 1937-1938 онуудай торсоо дунда зэргээр ажалта үдэ өүридэ 7,1 килограмм таряа, тухэриг 50 мүнгэн үгэһэн байна.

Хрущевай нэрэмжэтэ колхоколхозницууд культурна ба шагашадалтай байдалаар ажалуу Колхозой ажахын ба культуопытовой шэлэ бариланнууд—нарайлын гэр олонтоото фнууд дээрэ харуулагдана. Садгуур бариданан, колхозницуудгэрнүүд тоо һайханаар харадана.

«Украина» павильонһоо гаошоходоо, урдань польско пандай дралалта доро байһан мүнөө ооложо Польшын праельствоор хээрэ хаягданан, руун Украинын арадуудые хгаалаха тухай СССР-эй шиэриин тон зүб ба саг соонаиание зоссолоо һанахаар лоно. Баруун Украинын Улаан Армиин часьнуудые тмэ баяртайгаар угтаһанэли»—нүхэр И. Бирюков пайлай книга соо бэшэнэ. «БаУкраина ба Баруун Белорусажалшад! Советскэ Союзда уранцануудба белоруссуудай хүүдаг, тиимэ золто ажалаар һуухытнай хүсэнэодилгэжэ павильониие харагша нэгэ хүн энэ бэшэгые нэмэ

А. Савченко-Бельский.

Харюусалгата редактор Р.БИМБАЕВ.

Адрес: Центросоюзная, 19, телефон редактора 3—44 отв. секретарь 3—23. Сельхозотдел — 7—55, отдел кадров—5-07. Типография НКИЗ БМАССР.

Бурглавлит № 1796